

روش‌های توانمندسازی بافت‌های مسئله‌دار

۱- مقدمه: انواع بافت‌های تاریخی

۱-۱- گروه‌هایی فقط چند اثر تاریخی دارد و حداکثر یکی دو محوطه تاریخی که به روش‌های مختلف حفاظت آن ممکن است.

۱-۲- گروه دوم علاوه بر آن تعدادی ساختمان با ارزش نیز دارند، که کار نگهداری آنها کمی پیچیده‌تر از شکل اول است.

۱-۳- مشکل‌ترین بافت‌ها آنهایی هستند که اولاً خانه‌های با ارزش بسیار گسترده هستند و ثانیاً بافت آنها نیز با ارزش تلقی می‌شود. به خصوص که از سطح وسیعی برخوردار باشند.

۲- در این بافت‌ها شکل تحول در بافت‌های تاریخی در روند زیر انجام می‌شود:

۲-۱- در مرحله اول به تدریج و با مقایسه تأسیسات و تجهیزات و معابر دسترسی بافت به بافت‌های جدید، از مطلوبیت بافت کاسته می‌شود.

۲-۲- به علت با ارزش بودن واحدهای ساختمانی در مرحله اول و سپس مشکلات قانونی ناشی از حفاظت بافت و ابنیه، واحدهای مسکونی شروع به فرسوده شدن می‌نمایند.

۲-۳- با فرسوده شدن بافت و کاهش مطلوبیت و عدم ساخت و ساز جدید تعریض معابر و استقرار تأسیسات و تجهیزات شهری اصولاً یک رابطه بین قیمت بنا و زمین و ساخت و ساز وجود دارد. ساکنین تغییر قشر می‌دهند و گروه‌های پائین‌تر درآمدی در بافت ساکن می‌شوند. و این روند مرتباً خود را تشدید کرده و تا فرسودگی کامل بافت پیش می‌رود و بافت تاریخی به بافت مسئله‌دار بدل می‌شود.

۲-۴- شوشتر در اولین دوره‌های این مرحله آخرست.

- بافت آن بسیار وسیع حدود ۱۴۴ هکتار است و اغلب با ارزش درجه‌بندی شده است.
- حداقل ۱۰۱ خانه با ارزش قاجار و صفوی و ۷۹ اثر تاریخی با ارزش در آن مستقر هستند.
- بافت آن هم واجد ارزش شناخته شده است.
- دسترسی معابر و تأسیسات و تجهیزات در داخل بافت در حداقل ممکن است.
- و تقریباً هیچ چشم‌اندازی برای تأمین بودجه احیاء آن وجود ندارد. حتی محوطه آبشارها در کنار این بافت هم کمکی در این راستا نمی‌نماید.

مهندس بنیادی- دبیر دوره آموزشی

دی‌ماه ۸۴